

A Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság (MFT) állásfoglalása a Farmakológia és Klinikai farmakológia/Farmakoterápia graduális oktatásáról a modern orvoscépzésben

A magyarországi orvoscépző helyeken egyre nyilvánvalóbb az igény az évtizedek óta lényegében változatlan egyetemi curriculumok modernizálására, mely lehetőséget ad a drámaian növekvő ismeretanyag optimális beillesztésére a curriculumba, mint ahogyan a Semmelweis Egyetemen az 2019/2020-as jubileumi, 250. tanévben ez már meg is történt. Társaságunk Elnöksége az Oktatási Szekció kezdeményezésére a fentiekkel összefüggésben az alábbi állásfoglalást adja ki a Farmakológia, Klinikai Farmakológiai/Farmakoterápia tárgyak graduális oktatására és az orvoscépzésben betöltött szerepére vonatkozóan a XXI. század curriculumában.

A Farmakológia a betegségek megelőzésére, diagnózisára és kezelésére alkalmazott készítményekkel, gyógyszerekkel (melyek lehetnek kis- és makromolekulák, gén- sejt- és szöveti terápiás készítmények), illetve a gyógyszeres terápiában releváns orvostechinikai eszközökkel és gyógyszerkombinációikkal foglalkozó tudomány. A farmakoterápiás gyógyszerek/eszközök fejlesztését, alkalmazását és teljes piaci életútját végigköveti a fejlesztéstől a termékek piaci életének a végéig. Mint transzlációs tantárgy az egyik alapvető összekötő kapocs az elmélet és a gyakorlat között, egyúttal olyan tantárgy, amely elméleti és klinikai jellegű is: elméleti része jól elsajátítható a preklinikai tantárgyak között, míg a klinikai farmakológia/farmakoterápia oktatása a klinikai tárgyakkal együtt célszerű.

- A fentiek következtében a farmakológia optimális helye a XXI. századi orvosi curriculum egyik centrális elemeként – annak felépítését, sajátosságait figyelembe véve – a curriculumban az elméleti tárgyakat követően, a 3-4 évben van.
  - Az elméleti farmakológia oktatásával megalapozható a hatékonyabb klinikai oktatás az elméleti/preklinikai modulban,
  - majd a klinikai farmakológia/farmakoterápia (beleértve a farmakovigilanciát, gyógyszerbiztonságot, gyógyszerrendelést, a klinikai gyógyszerfejlesztést, a farmakoterápia törvényi szabályozását, stb), lehetőség szerint gyakorlat- és probléma orientált oktatási elemekkel a klinikai tárgyakkal együtt oktatandó.
- Tekintettel a gyógyszeres és gyógyszereléshez kapcsolódó orvostechinikai eszközös terápiás lehetőségek számának drámai növekedésére az utóbbi évtizedekben, az ezek alkalmazásához nélkülözhetetlen kompetenciák megszerzése több időt, és energiát igényel. Emiatt javasoljuk a nemzetközi trendeket követve a Farmakológia és farmakoterápia körébe tartozó kurzusok kreditértékének növelését a curriculumokban.

MFTMagyar Kísérletes és
Klinikai Farmakológiai Társaság**HUPHAR**Hungarian Society for Experimental
and Clinical Pharmacology

- az Egyesült Királyságban egységesen kiemelt szerepet tölt be az orvosképzésben
- a legtöbb európai országban lényegesen a korábbi 10 kredites szint fölé emelkedett
- a Semmelweis Egyetemen bevezetett új curriculum 12 kredites keretet ad a farmakológia és klinikai farmakológia tárgyak elsajátítására.
- Kívánatosnak tartjuk a Farmakológia és a Farmakoterápia/Klinikai farmakológia tárgyak oktatásának egy kézben tartását a Farmakológia és Farmakoterápiás tanszékeken, hiszen a Farmakoterápia/Klinikai farmakológia tantárgy olyan sajátosságokkal rendelkezik, amelyet a speciálisabb szakmai irányokba orientálódott betegellátásban dolgozó klinikus kollégák kevésbé hatékonyan tudnak a hallgatóknak átadni. Kiváló szakmai tudásuk mellett ők ugyanis jellemzően már kevésbé rendelkeznek azzal az általános farmakoterápiás szemlélettel, amely az egyes kérdéskörök az egész komplexitásában történő megközelítéséhez szükséges. Fontos azonban, hogy a klinikai farmakológia/farmakoterápia oktatása megfelelő alapokat teremtsen az egyes specializálódott klinikai tantárgyak oktatásához, ahol a betegek komplex kezelését oktatják, aminek egy része a farmakoterápia.
- A fogorvosképzés sajátossága, hogy a többi orvosi szakirányhoz képest a specializáció már korábban, az egyetemi években megkezdődik/megtörténik. Fontos azonban szem előtt tartani, hogy a fogorvos farmakológiai szempontból olyan kompetenciákkal kell, hogy rendelkezzen, mint a többi specializálódott orvos, amelyet tükröz az is, hogy a receptírás szabályozást tekintve a fogorvost ugyanolyan jogok/lehetőségek illetik meg, mint az általános orvost. Mindennek az egyetemi curriculumok felépítésében, illetve a farmakológiát oktató tanszékek szemléletében is tükröződni kell. Célszerű a fogorvosi képzésben a farmakológia kreditértékét az általános orvosi képzéshez közelíteni, hogy ezáltal a képzés során átadhatók legyenek azok a kompetenciák a gyógyszerekről és terápiás alkalmazásukról, amely a fentiekhez elengedhetetlenek (ahogyan ez a Semmelweis Egyetemen megtörtént – a korábbi 5-6-os szintről 8-ra emelkedett a Farmakológia kreditértéke).

Budapest, 2020. 05. 23.

.....
Dr. Köles László
az MFT Oktatási Szekció
titkára.....
Prof. Dr. Helyes Zsuzsanna
az MFT főtitkára.....
Prof. Dr. Ferdinandy Péter
az MFT elnöke